

Oponentský posudek bakalářské práce

Název práce: Psychická odlišnost romských dětí staršího školního věku od jejich vrstevníků a dopad na výchovu

Autor práce: Olga Izabela Sýkorová

Obor studia: Pedagogika volného času

Posudek vypracoval: Mgr. Michal Novotný

Datum: 27.5.2014

Formální stránka bakalářské práce:

Tato teoretická práce obsahuje 38 stran textu. Citace jsou korektní a přehledné, poznámkový aparát v pořádku. V obsahu se neznámo proč autorka rozhodla nedělit za desetinným označením jednotlivých kapitol mezery, což způsobuje horší orientaci v názvech kapitol. V seznamu literatury si neohlídala na 2 místech velikost fontu. Další požadované formální náležitosti práce splňuje. Hlavní stať dělí autorka na 4 hlavní kapitoly; věnuje je Romům, jejich tradicím, historii, rodinnému uspořádání a zasazení do českého kontextu (1), typickým znakům dětí staršího školního věku (2), odlišnosti Romů od majority (3) a tomu, jak tato specifická odlišnost ovlivňuje výchovu mladých Romů (4).

Obsahová stránka bakalářské práce:

Autorka si pro svou teoretickou práci zvolila téma, které patrně z osobní zkušenosti zná, neboť se v textu zmiňuje, že pochází z Teplic, kde je romské etnikum velmi četné a problematické. Autorka nastudovala cca 20 publikací a 2 internetové zdroje a velmi trefně z nich vybrala zásadní myšlenky pro svou práci a hlavně je přehledně a kultivovaně uspořádala. Čtenář, který s touto tematikou není podrobně obeznámen, je na krátkém prostoru, ale vcelku precizně, uveden do problematiky romského etnika a popravdě musí přehodnotit mnohé stereotypy a předsudky, které jsou obecně zakořeněny v myslích nás majoritních Čechů. Pokud se spolu s autorkou zamyslíme nad původem, historií a kulturní specifitostí Romů, pochopíme jejich chování a pocit ukřivdění, kterým trpí na našem území. Rovněž sonda do „typické“ romské rodiny, pro niž jsou děti sice velká radost, ale jejich výchovu a vzdělávání v podstatě neřeší, je velmi poučná. V této kapitole si čtenář uvědomí, jak se romské děti už na startu školní docházky dostávají do skluzu a rychle nabírají handicap, ze kterého už se v podstatě nikdy nevzpamatují. Navíc ani nemají motivaci se dotáhnout na úroveň svých vrstevníků, neboť „pro život bez zaměstnání vzdělání nepotřebují.“ Tato věta Pavla Říčana je vskutku alarmující a dokazuje, že systém, tak jak je nastaven v ČR, skutečně Romů demotivuje. Na vině je zřejmě i celkově vysoká nezaměstnanost v ČR a nedůvěra českých zaměstnavatelů k Romům.

Jazyková stránka bakalářské práce:

Z tohoto hlediska je práce vcelku solidní, neobsahuje vážnější nedostatky, občas se objeví překlep (str. 27 *Selická uvádí, že takové rodiče ještě nejsou připraveni...*), chybějící slovo (str. 26 *...jinak tráví volný ... než ostatní děti, ...*), chybný pád (str. 12 *Romové mívají obvykle církevní sňatek, který jim usnadňuje ...*) nebo chyba v interpunkci (str. 7 *...mnozí nepovažují za jistý fakt, že jde o Romy_ a tak se odvolávají na jiné zdroje.*). Tyto drobnosti však dle mého názoru nekazí celkově slušné vyznění práce.

Závěr:

Cílem práce bylo podhalit problematiku vzdělávání dospívajících romských dětí ve srovnání s pubescenty z majoritní společnosti. Myslím, že na malém prostoru dokázala autorka vybrat zásadní poznatky a názory na tuto problematiku a sestavit solidní práci, v níž dospěla k závěru, že zásadním rozdílem mezi romským pubescentem a jeho vrstevníkem z majority je v přístupu rodiny k výchově, která je laxní, živelná, nedůsledná a především nepřiměřená věku. Rovněž usoudila, že český pedagog se k pubescentovi chová jako k dítěti, ale dospívající Rom na takové jednání není zvyklý, v romské rodině se s ním jedná jako s dospělým, pohlavně je mnohem zkušenější a nikdo před ním neskrývá syrovou realitu života, takže je svým způsobem mnohem zkušenější. Trochu mě v práci chybí hlubší analýza zmíněných závěrů, jejich rozvedení a aplikace pro pedagogickou praxi, něco jako manuál pro učitele, jak přistupovat k romskému pubescentovi, co od něho očekávat a jaké je kulturně-sociální podhoubí, z něhož vyrůstá.

V práci nevnímám žádné zásadní nedostatky, ale ani necítím, že by byla nějak výjimečná. Hodnotil bych ji na hranici „**velmi dobře**“ až „**výborně**“. Poslední slovo bych ovšem nechal komisi a hlavně vedoucí práce, která měla vzhled do celé její geneze a dokáže lépe posoudit úsilí a přístup pisatelky.

Mgr. Michal Novotný